- chronicle NPU imeni M. P. Drahomanova. Seriya №. 15. Science-pedagogical problems of physical culture (physical culture and sport)". Kyiv. P. 35–39.
7. Hryban H. P. (2012). "Physical education of students of agricultural higher educational institutions : monograph". Zhytomyr, View of "Ruta". 514 p.
8. Lubysheva L. I. (1996). "The concept of physical education : development methodology and implementation technology // Physical culture : education, training". P. 5–11.
9. Muravov I. V. (1983). "Reserves of morphofunctional organization of a person and their development in conditions of sports training // Socio-biological problems of physical culture and sport". Kyiv. P. 140–141.
10. Pylenkyi V. V. (2006). "Organizational and methodological bases of wellness training of students with low somatic health : author. dis. cand. ... of science in physical education and sports : 24.00.02". Lviv. 22 p.
11. Prysiashniuk S. I. (2008). "Physical education : teaching manual". Kyiv. 504 p.
12. Roters T. T. (2006). "Aesthetic education of schoolchildren in physical education lessons // Physical culture, sports and health of the nation : coll. of sciences. wash". Vinnitsa. P. 159–162.
13. Roters T. T. (2003). "Methodological principles of interaction of physical and aesthetic education in the process of personality development // Young sport science of Ukraine : coll. of sciences. works in the field of physical culture and sports". Lviv : NVF «Ukrainski tekhnolohii». P. 9–11.
14. Tkachenko P. P. (2017). "Methods of development of power qualities of students by means of weight training in the process of physical education : dis. cand. ped. sciences". Kyiv, 286 p.
15. Zhamardiy V., Shkola O., Tolchieva H., Saienko V. (2020). "Fitness technologies in the system of physical qualities development by young students // Journal of Physical Education and Sport. Vol 20 (1), Art 19 pp. 142–149".

DOI 10.31392/NPU-nc.series15.2020.2(122).14
УДК: 378.14:796.01

Копочинська Ю. В.,
кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент, завідувач кафедри фізичної терапії, ерготерапії,
ПВНЗ «Міжнародний науково-технічний університет імені академіка Юрія Бугая», м. Київ
Дмитрієва Н. С.,
студент, ПВНЗ «Міжнародний науково-технічний університет імені академіка Юрія Бугая», м. Київ

ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ З ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ, ЕРГОТЕРАПІЇ НА ОСНОВІ СИНЕРГЕТИЧНОГО ПІДХОДУ

Метою дослідження є вивчення наукових закономірностей застосування у процесі формування професійної ідентичності фахівців з фізичної терапії, ерготерапії синергетичного підходу. Синергетичний підхід в руслі системного підходу вносить нові аспекти в методологію формування професійної ідентичності фахівців з фізичної терапії, ерготерапії, що наведені в дослідженні. Принципи синергетики обґрунтовують використання потенціалу інтерактивних методів, які активізують процеси соціальної взаємодії в колективі студентів та сприяють переходу до самонавчання. За результатами дослідження можна стверджувати, що застосування у процесі формування професійної ідентичності фахівців з фізичної терапії, ерготерапії синергетичного підходу забезпечить підвищення сприйнятливості їх до новацій, надання можливостей активного цілеспрямованого і вільного використання інформації, актуалізації внутрішніх сил і мотивів, спрямованих на особистий розвиток.

Ключові слова: професійна ідентичність, фізична терапія, ерготерапія, синергетичний підхід, професійна підготовка.

Копочинская Ю. В., Дмитриева Н. С. Формирование профессиональной идентичности будущих специалистов по физической терапии, эрготерапии на основе синергетического подхода. Целью исследования является изучение научных закономерностей применения в процессе формирования профессиональной идентичности специалистов по физической терапии, эрготерапии синергетического подхода. Синергетический подход в русле системного подхода вносит новые аспекты в методологию формирования профессиональной идентичности специалистов по физической терапии, эрготерапии, приведенные в исследовании. Принципы синергетики обосновывают использование потенциала интерактивных методов, которые активизируют процессы социального взаимодействия в коллективе студентов и способствуют переходу к самообучению. По результатам исследования можно утверждать, что применение в процессе формирования профессиональной идентичности специалистов по физической терапии, эрготерапии синергетического подхода обеспечит повышение восприимчивости их к новациям, предоставления возможностей активного целенаправленного и свободного использования информации, актуализации внутренних сил и мотивов, направленных на личностное развитие.

Ключевые слова: профессиональная идентичность, физическая терапия, эрготерапия, синергетический подход, профессиональная подготовка.

Kopochynska Y. V., Dmitriyeva N. S. Formation of professional identity of future specialists in physical therapy, ergotherapy based on a synergistic approach. The purpose of the study is to study the scientific patterns of application in the

process of forming the professional identity of specialists in physical therapy, ergotherapy synergistic approach. The synergistic approach in the systemic approach introduces new aspects to the methodology of forming the professional identity of specialists in physical therapy, ergotherapy: first, the idea of openness of the educational process, which focuses on the construction of methods of joint activity, and the emphasis on the individual for each student; second, the perception of the instability of the educational process, which focuses on the small "resonance", providing a stimulating effect; third, the focus on self-study through mastering the "universal" method of cognition, which provides knowledge of the general laws of self-organization; fourth, attention to the profound changes in personality that occur in the learning process, that is, to the process of formation of tumors; Fifth, the activation of a visual, empirical perception of the world as a source of intuitive knowledge that enriches a person's creative beginnings; sixth, the use of the potential of interactive methods that activate processes of social interaction in the student community, in turn, accelerate the transition to self-study. The principles of synergetics justify the use of the potential of interactive methods that activate the processes of social interaction in the student team and facilitate the transition to self-study. According to the results of the research, it can be argued that the use of synergistic approach in the process of forming the professional identity of physical therapy specialists, ergotherapy will ensure their susceptibility to innovations, providing opportunities for active purposeful and free use of information, actualization of internal forces and motives aimed at personal development.

Keywords: professional identity, physical therapy, ergotherapy, synergistic approach, vocational training.

Постановка проблеми. В освітній політиці XXI століття відбуваються інноваційні процеси, які докорінно модифікують всю систему вітчизняної освіти. Ці процеси створюють можливість для впровадження нововведень, вимагаючи зміни змісту самої освіти і способів організації освітнього процесу фахівців з фізичної терапії, ерготерапії, ерготерапії.

Сучасна ситуація на ринку праці в Україні, реагуючи на різні перетворення в соціально-економічному житті країни, реформування і модернізацію у сфері охорони здоров'я, пред'являє все більш жорсткі вимоги до фахівця з фізичної терапії, ерготерапії, якості його професійної діяльності й набору кваліфікаційних характеристик, вимагаючи конкурентних переваг на ринку праці. Сьогодні абсолютно визнано соціальну та державну потребу в підготовці вищими навчальними закладами конкурентоспроможних фахівців із фізичної терапії, ерготерапії, з повноцінно розвиненими особистісними, вольовими та професійними якостями, про що свідчать такі нормативно-правові акти Міністерства охорони здоров'я та Міністерства освіти і науки України: Довідник кваліфікаційних характеристик професій працівників. Випуск 78 «Охорона здоров'я», затверджений наказом Міністерства охорони здоров'я України від 29.03.2002 р. № 117 (зі змінами); Стандарт вищої освіти України за спеціальністю 227 «Фізична терапія, ерготерапія» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, затверджений наказом Міністерства освіти і науки України від 19.12.2018 р. № 1419 [2].

Так, наразі є актуальною проблема вдосконалення змісту, структури, форм і методів формування професійної ідентичності майбутніх фахівців, визначення організаційно-педагогічних умов підвищення ефективності навчання.

Сьогодні в науці розвивається новий методологічний напрям – синергетика, що стає на міцну позицію в галузі педагогічного знання і світогляду, які знайшли своє відображення в теорії, принципах і закономірностях самоорганізації студентів під час навчальної діяльності.

Аналіз літературних джерел. Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питанням синергетики присвячено чимало робіт. Серед багатьох науковців в педагогічній галузі, у тому числі дослідження Зеєра Е. Ф., є актуальним питання застосування синергетичного підходу в освіті [3]. Питання застосування під час формування професійної ідентичності майбутніх фахівців з фізичної терапії, ерготерапії, ерготерапії синергетичного підходу потребує подальшого вивчення та удосконалення організації та ведення процесу підготовки фахівців.

Професійна ідентичність є одним із показників рівня професійного становлення особистості, яка за своїм походженням є придбаною та дозволяє усвідомити фахівцю з фізичної терапії, ерготерапії свою приналежність до своєї професії і належить до її професійного співтовариства [2].

Питання формування професійної ідентичності майбутніх фахівців з фізичної терапії та ерготерапії є актуальним серед досліджень сучасних науковців, зокрема R. Hammond, V. Cross, A. Moore. Результати аналізу досліджень перелічених вчених свідчать про те, що у процесі професійного становлення майбутніх фахівців важливе значення має рольове навчання, що включає норми, цінності, якості, необхідні для становлення студента, як фізичного терапевта/ерготерапевта. Аналіз останніх наукових досліджень і публікацій дозволяє стверджувати, що серед сучасних наукових досліджень з педагогіки вищої школи та психології професійного самовизначення та становлення особистості актуальним є питання підготовки конкурентоспроможних фахівців у вищих навчальних закладах. Разом із цим результати більшості вказують на те, що для підвищення конкуренто фахівця в майбутньому необхідним є формування його професійної ідентичності [8].

Сьогодні недостатньо дослідженими залишається питання можливості застосування синергетичного підходу у процесі формування професійної ідентичності фахівців з фізичної терапії, ерготерапії, ерготерапії, який має забезпечити підвищення сприйнятливості їх до новацій, надання можливостей активного цілеспрямованого і вільного використання інформації, актуалізації внутрішніх сил і мотивів, спрямованих на особистий розвиток [9]. Ці умови ми вважаємо необхідними для підвищення ефективності формування професійної ідентичності та подальшої діяльності у сфері фізичної терапії, ерготерапії, ерготерапії. Нами здійснено теоретичне дослідження закономірностей застосування синергетичного підходу до формування професійної ідентичності фахівців з фізичної терапії, ерготерапії, ерготерапії.

Мета статті. Метою дослідження є вивчення наукових закономірностей застосування у процесі формування професійної ідентичності фахівців з фізичної терапії, ерготерапії синергетичного підходу.

Виклад основного матеріалу дослідження. Професійна ідентичність є одним із показників рівня професійного становлення особистості, яка за своїм походженням є придбаною та дозволяє усвідомити фахівцю з фізичної терапії свою

приналежність до своєї професії і належить до її професійного співтовариства [8].

У дослідженнях, які присвячені складникам професіоналізму фахівця, були виявлені властивості та якості особистості, які мають безпосереднє відношення до становлення професійної ідентичності [4]. Це дозволило нам розглядати професійну ідентичність як важливий фактор конкурентоспроможності фахівця з фізичної терапії, що дозволяє йому витримувати конкурентну позицію на ринку праці.

Професійна ідентичність у своєму понятті тісно взаємопов'язана з такими поняттями, як професійний розвиток, професіоналізм, професійна самооцінка, професійне самовизначення, і є одним з основних критеріїв становлення професіонала в умовах конкурентного середовища.

Іншими словами, сучасний професіонал, щоб існувати в динамічних соціально-економічних умовах, повинен бути здатний до постійного розвитку та аналізу, усвідомлення свого місця в професійному середовищі. Формування професійної ідентичності є найважливішим завданням, яке постає перед фахівцем у період його професійного становлення [2].

Теоретичний аналіз різних концепцій і підходів до вивчення даного поняття дозволяє визначити поняття «ідентичність» як багатовимірний і інтегративний психологічний феномен, що представляє собою результат активного процесу уявлення особистості про себе, пов'язаного з безперервним процесом розвитку особистості людини протягом усього його життя. Одночасно слід зазначити, що даний процес не є лінійним процесом і може мати зворотний ефект, повертаючись на більш низький рівень. При цьому людина робить серію взаємопов'язаних виборів, приймаючи свої особисті цілі, цінності, переконання.

Професійний вибір людини – це тривалий процес, що включає в себе ряд взаємопов'язаних рішень і стадій, розтягнутий більш ніж на десять років. При цьому процес вибору професії є незворотнім, що закінчується компромісом між зовнішніми і внутрішніми факторами. Під зовнішніми факторами ми розуміємо престиж професії, положення на ринку праці, під внутрішніми – індивідуальні психологічні особливості особистості [1; 4].

Професійна ідентичність – уявлення людини про своє місце в професійній групі, а також про місце своєї професійної групи в системі суспільних відносин. На думку автора, професійна ідентичність дозволяє орієнтуватися людині у світі професій, наділяючи людину ціннісними орієнтирами і забезпечуючи максимально широкі можливості для самореалізації.

Серед факторів, що роблять істотний вплив на формування професійної ідентичності, важливу роль відіграє освітнє середовище, підготовка майбутнього фахівця в системі вищої освіти. У зв'язку з цим стає очевидним, що сфері освіти варто звернути увагу на актуальну проблему становлення професійної ідентичності майбутнього фахівця з фізичної терапії, ерготерапії в системі вищої освіти як на одне зі своїх важливих стратегічних завдань. Необхідне систематичне вдосконалення підготовки педагогів та інших працівників освітніх установ, переглядаючи традиційні підходи до змісту і методичних прийомів підготовки фахівців, здійснення формування соціально і професійно значущих ціннісних орієнтацій у системі навчально-виховної роботи вищих навчальних закладів, дотримання умов розвитку професійних та особистісних потреб студентів у самореалізації [5; 6; 7].

З синергетичної точки зору навчання розглядається як процес самоорганізації особистості, що обумовлює стабільний стан нового рівня (якісно відмінного від попереднього). Навчання радикально перебудовує конфігурацію структури атрактора і цим самим призводить до появи нових властивостей особистості. Тривалий процес навчання або самоосвіти насамперед пов'язаний з цілою серією подій якісної перебудови атракторів структури особистості, свого роду фазових переходів. Таким чином, синергетичний підхід до навчання акцентує увагу до глибоких особистісних змін, які представляють історію індивідуального розвитку [1].

В основі синергетичного підходу до навчання лежить принцип взаємодії суб'єктів навчання, викладача і студентів або студентів між собою.

Тому в синергетичній парадигмі інтерактивні методи навчання виступають в якості основного чинника, що впливає на розвиток особистості студентів. Засобом впливу на особистість в інтерактивних методах навчання є колектив [4].

Основоположними методами синергетичного підходу в освіті можуть виступати методи сценарного мислення, прикладом яких можуть бути методики мозкового штурму. Дані методики є безпосереднім способом реалізації принципів нелінійності та хаотичності мислення і спрямовані на генерування ідей та різноманітних способів виходу з проблемної ситуації. Суть їх полягає у тому, що студентам пропонується за обмежений час запропонувати якомога більше відповідей на поставлене запитання. Сплеск творчої та інтелектуальної активності досягається не за рахунок орієнтування студентів на оцінювання якості і змісту відповідей, а за рахунок стимулювання процесів пошуку. Відмова в процесі пізнання від оцінювання запропонованих варіантів за певними критеріями, відповідності їх деяким рамкам призводить до підвищення відкритості, нелінійності, хаотичності процесів мислення, що підвищує творчу продуктивність. В цілому мова йде про зміну традиційного лінійного детерміністичного мислення новим, нелінійним, за рахунок зняття різних обмежень [1].

З іншої точки зору основна роль в педагогічному спілкуванні належить діалогу. Метод діалогу, спрямований на пізнання процесів самоорганізації та саморозвитку, повинен бути головним синергетичним методом навчання [2]. З одного боку, діалог між викладачем і студентом відповідає особливостям суб'єктів пізнання, тобто особливостям функціонування і розвитку людини і діяльності його мозку як систем, які самостійно організовуються. Він дозволяє реалізувати в самому процесі навчання основні синергетичні принципи.

Нелінійність, імпровізаційність діалогу являє собою непередбачуваність шляху формування думки, нового поняття або судження. Принцип відкритості передбачає обмін думками між викладачем і студентами, відкритість їх особистісного навчання є способами управління процесом засвоєння знань за допомогою організації людських взаємодій і відносин [3; 4].

Принцип нестійкості реалізується через зіткнення суперечливих позицій, виникнення напруженості в діалозі і прагнення вирішити виниклу конфліктну ситуацію переходом на нових підставах для продовження діалогічного спілкування. З іншого боку, якщо метод діалогу служить засвоєнню найбільш загальних законів функціонування і розвитку (законів функціонування систем, що самоорганізуються), то він дозволяє найбільш глибоко пізнати досліджувані об'єкти, тобто розглядати явища і предмети навколишнього світу як ті, які самоорганізуються, різної природи і різних масштабів.

Синергетичний підхід до навчання дозволяє проаналізувати дію основних факторів самоорганізації особистості і колективу. Самі фактори виділяються на основі загальної психологічної структури діяльності як одиниці аналізу спільної та індивідуальної активності. При цьому синергетичний підхід підкреслює взаємозв'язок двох рівнів самоорганізації, обумовлених впливом одних і тих же факторів. Згідно зі структурою діяльності можна виділити три основні фактори самоорганізації: цільовий, нормативний (система дій) і контрольно-оцінний. Кожен із факторів включає навчально-предметний (змістовний) і соціальний (смысловий) аспекти [1; 7].

Дія цільового фактору представлена процесом формування мети спільної діяльності. Спочатку мета задається викладачем, який виконує функцію керівника колективу студентів, і диференціюється на систему завдань. На рівні самоорганізації індивіда здійснюється процес індивідуального утворення мети: орієнтація в системі завдань, виявлення особистісно-значущих завдань, прийняття колективної мети в результаті співвіднесення особистісно-значущих завдань зі спільною метою. Цільовий фактор створює систему, його дія робить вирішальний вплив на процеси самоорганізації.

Дія нормативного фактору реалізується в системі вимог викладача до знань, умінь і навичок студентів (предметно-змістовний аспект) і до соціальної компетентності, що виявляє значення функцій тієї чи іншої ігрової ролі. При цьому у студентів відбувається процес орієнтації у вимогах предметно-змістовного характеру і вибір «ролі», що відповідає особистій меті. Дія нормативного фактору в колективній самоорганізації представлена процесами формування ігрового колективу. Здійснюється вироблення колективних норм, співвідноситься предметний зміст та операційно-технічні дії тієї чи іншої ролі, здійснюється прийняття відповідальності за функціонування колективу в цілому, досягнення спільної мети, прийняття колективних норм і правил. На рівні самоорганізації особистості відбувається реалізація індивідуальної мети в умовах функціонування ігрової ролі.

Контрольно-оцінний фактор самоорганізації спочатку представлений контролюючими діями викладача, який керує процесом ознайомлення студентів з умовами гри і оцінює їх ступінь засвоєння [5]. На рівні індивідуальної самоорганізації включаються процеси саморегуляції, відбувається самооцінка своїх можливостей і свого вибору, здійснюється прогностична оцінка свого вкладу в досягнення мети спільної діяльності. Далі контрольно-оцінний фактор реалізується в процесах формування системи групового контролю; організовується група експертів, виділяються етапи і форми контролю (індивідуального і групового), розробляються критерії оцінки індивідуальної та спільної діяльності. В індивідуальній самоорганізації дія контрольно-оцінного фактору пов'язана з саморегуляцією індивідуальної активності відповідно до ролевих дій і функцій.

При завершенні ролевих функцій здійснюється самооцінка ступеня досягнення мети індивідуальної діяльності, а також самостійна оцінка кожним індивідом ступеня реалізації спільної мети, свого вкладу в її досягнення і інших параметрів спільної діяльності, які оцінюються експертною групою [3].

Висновки. Таким чином, синергетичний підхід в руслі системного підходу вносить нові аспекти в методологію формування професійної ідентичності фахівців з фізичної терапії, ерготерапії: по-перше, уявлення про відкритість навчального процесу, що орієнтує на побудову методів спільної діяльності, а на акцентування індивідуального для кожного студента процесу навчання; по-друге, уявлення про нестійкість навчального процесу, що орієнтує на мале «резонансне», надаючи стимулюючий вплив; по-третє, орієнтація на самонавчання через оволодіння «універсальним» методом пізнання, який забезпечує знання загальних закономірностей самоорганізації; по-четверте, увагу до глибоких змін особистості, що відбувається в процесі навчання, тобто до процесу формування новоутворень; по-п'яте, активізація наочно-образного, емпіричного сприйняття світу як джерела інтуїтивного пізнання, який збагачує творчий початок людини; по-шосте, використання потенціалу інтерактивних методів, які активізують процеси соціальної взаємодії в колективі учнів, в свою чергу прискорюють перехід до самонавчання. Синергетичний підхід орієнтує студентів на самонавчання через оволодіння «універсальним» методом пізнання, який забезпечує знання загальних закономірностей самоорганізації. Також приділяється увага активізації наочно-образного, емпіричного сприйняття світу як джерела інтуїтивного пізнання, який збагачує творчий початок людини. Принципи синергетики обґрунтовують використання потенціалу інтерактивних методів, які активізують процеси соціальної взаємодії в колективі студентів та сприяють переходу до самонавчання. Встановлено, що професійна ідентичність – уявлення людини про своє місце в професійній групі, а також про місце своєї професійної групи в системі суспільних відносин. На думку автора, професійна ідентичність дозволяє орієнтуватися людині у світі професій, наділяючи людину ціннісними орієнтирами і забезпечуючи максимально широкі можливості для самореалізації. Серед факторів, що роблять істотний вплив на формування професійної ідентичності, важливу роль відіграє освітнє середовище, підготовка майбутнього фахівця в системі вищої освіти. Основоположними методами синергетичного підходу в освіті майбутніх фахівців з фізичної терапії, ерготерапії можуть виступати методи сценарного мислення, прикладом яких можуть бути методики мозкового штурму. Дані методики є безпосереднім способом реалізації принципів нелінійності та хаотичності мислення і спрямовані на генерування ідей та різноманітних способів виходу з проблемної ситуації.

За результатами дослідження можна стверджувати, що застосування у процесі формування професійної ідентичності фахівців з фізичної терапії, ерготерапії синергетичного підходу забезпечить підвищення сприйнятливості їх до новацій, надання можливостей активного цілеспрямованого і вільного використання інформації, актуалізації внутрішніх сил і мотивів, спрямованих на особистий розвиток.

Перспективи подальших досліджень. Перспективними питаннями для подальших досліджень є більш глибоке дослідження моделі поетапного ускладнення та диверсифікації технологій, форм, методів, способів реалізації формування професійної ідентичності майбутніх фахівців з фізичної терапії, ерготерапії відповідно до принципів синергетичного підходу.

Література

1. Дмитрієва Н. С. Професійна підготовка фахівців з фізичної терапії за допомогою синергетичного підходу / Н. С. Дмитрієва, Ю. В. Копочинська. // Молодий вчений. – 2019 – № 1 (65). – С. 361-364. doi: 10.32839/2304-5809/2019-1-65-82
2. Дмитрієва Н. С. Формування професійної ідентичності майбутніх фахівців з фізичної терапії як фактор підвищення їх конкурентоспроможності / Н. С. Дмитрієва, Ю. В. Копочинська. // Збірник наукових праць «Педагогічні науки». – 2019 – Вип. 79(3). – С. 105-110. doi: 10.32999/ksu2413-1865/2019-87-19
3. Зеер, Э.Ф. Личностно-развивающие технологии начального профессионального образования: учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений. / Э.Ф. Зеер. – Москва: Издательский центр «Академия», 2010. – 176 с.
4. Зеер, Э.Ф. Модернизация профессионального образования: компетентный подход: учеб. пособие. / Э. Ф. Зеер, А. М. Павлова, Э. Э. Сыманюк. – Москва: Московский психологосоциальный институт, 2005. – 215 с. 9.
5. Крупа В. В. Визначення сутності та змісту формування професійної компетентності майбутніх фахівців фізичної реабілітації. / В. В. Крупа // Педагогічні науки. Збірник наукових праць Національної академії державної прикордонної служби України. Серія: Педагогічні та психологічні науки. – 2014. – № 4(73). – С. 176-187.
6. Міхеєнко О. І. Модель професійної підготовки майбутніх фахівців зі здоров'я людини до застосування здоров'язміцнювальних технологій. / О. І. Міхеєнко, В. І. Котелевський // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту. – 2014. – № 9. – С. 41-46.
7. Ороховський В. Й. Проблеми навчально-професійної підготовки майбутніх фахівців з фізичної реабілітації. / В. Й. Ороховський, Л. О. Бурцева // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту. – 2009. – № 5. – С. 195-198.
8. Hammond R., Cross V., Moore A., 2016. The construction of professional identity by physiotherapists: A qualitative study. *Physiotherapy*, 102, 71–77, doi:10.1016/j.physio.2015.04.002
9. Harman K., Sim M., LeBrun J., Almost J., Andrews C., Davies H., Khalili H., Sutton E., Price S., (2019). Physiotherapy: an active, transformational, and authentic career choice. *Physiotherapy Theory and Practice*, 1-14. doi: 10.1080/09593985.2019.1639230.

Reference

1. Dmitrieva NS., Kopochynska, YuV. (2019) "Profesiina pidhotovka fakhivtsiv z fizychnoi terapii za dopomohoiu synerhetychnoho pidkhodu [Professional training of specialists in physical therapy using a synergistic approach]". *Molodyi vchenyi*, № 1 (65), 361-364. doi: 10.32839/2304-5809/2019-1-65-82 [in Ukrainian]
2. Dmitrieva, NS, Kopochynska, YuV. (2019). "Formuvannia profesiinoi identychnosti maibutnikh fakhivtsiv z fizychnoi terapii yak faktor pidvyshchennia yikh konkurentospromozhnosti [Formation of the Professional Identity of Future Physical Therapy Specialists as a Factor for Increasing their Competitiveness]". *Zbirnyk naukovykh prats [Khersonskoho derzhavnoho universytetu]. Pedahohichni nauky*, 79(3), 105-110. doi: 10.32999/ksu2413-1865/2019-87-19 [in Ukrainian]
3. Zeer EF. (2010) *Lychnostno-razvyvaiushchye tekhnolohyy nachalnoho professyonalnoho obrazovanyia: ucheb. posobyie dlia stud. vyssh. ucheb. zavedenyi* [Person-developing technologies of initial vocational education: study. manual for student higher studying routine], Publishing Center "Akademiya, Moscow: [in Russian].
4. Zeer, EF. Pavlova A. M. Symaniuk E. E. (2005) *Modernyzatsiia professyonalnoho obrazovanyia: kompetentnostnyi podkhod: ucheb. posobyie* [Modernization of vocational education: competency approach: study. allowance], *Moskovskiy psikhologosotsyalnyi ynstitut*, Moscow [in Russian].
5. Krupa VV. (2014) "Vyznachennia sutnosti ta zmistu formuvannia profesiinoi kompetentnosti maibutnikh fakhivtsiv fizychnoi reabilitatsii. [Determination of the essence and content of the formation of professional competence of future specialists in physical rehabilitation]". *Pedahohichni nauky. Zbirnyk naukovykh prats Natsionalnoi akademii derzhavnoi prykordonnoi sluzhby Ukrainy. Serii: Pedahohichni ta psikhohichni nauky*, № 4(73), 176-187. [inUkrainian].
6. Mikheienko OI. (2014) "Model of professional training of future human health experts to use health-enhancing technologies", *Pedahohika, psikhohihiia ta medyko-biolohichni problemy fizychnoho vykhovannia i sportu*, 9, 41-46. [inUkrainian].
7. Orokhovskiy VY. Burtseva L. O. (2009) "Probabilities of training and professional training of future specialists in physical rehabilitation", *Pedahohika, psikhohihiia ta medyko-biolohichni problemy fizychnoho vykhovannia i sportu*, 5, 195-198. [inUkrainian].
8. Hammond R., Cross V., Moore A., (2016). The construction of professional identity by physiotherapists: A qualitative study. *Physiotherapy*, 102, 71–77, doi:10.1016/j.physio.2015.04.002
9. Harman K., Sim M., LeBrun J., Almost J., Andrews C., Davies H., Khalili H., Sutton E., Price S., (2019). Physiotherapy: an active, transformational, and authentic career choice. *Physiotherapy Theory and Practice*, 1-14. doi: 10.1080/09593985.2019.1639230.